

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.192/2018/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. február 12.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Szarvasi Járásbíróság, 8.B.95/2013/262., ítélet, tárgyalás,
2015. március 25.

Másodfok: Gyulai Törvényszék, 1.Bf.261/2015/30., ítélet, nyilvános ülés,
2016. február 4.

Az indítvány előterjesztője: a II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szarvasi Járásbíróság 8.B.95/2013/262. számú és a Gyulai Törvényszék 1.Bf.261/2015/30. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 15.000 (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Szarvasi Járásbíróság a 2015. március 25. napján kelt 8.B.95/2013/262. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 26 rendbeli, bűnsegédként elkövetett lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb), bc) pontjai, (4) bekezdés b) pont], 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás büntettének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb), bc) pontjai, (4) bekezdés b) pont], 80 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb), bc) pontjai, (3) bekezdés b) pont I. fordulat], 18 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás büntettének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba),

bb), bc) pontjai, (3) bekezdés b) pont I. fordulat], 27 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba), bb), bc) alpontjai] és 28 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás vétségének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba), bb) és bc) alpontjai]. Ezért a II. rendű terheltet mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül - 6 év 10 hónap börtönbüntetésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 6 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte azzal, hogy a II. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetésből annak 2/3 része, de legkevesebb 3 hónap kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A II. rendű terhelt vonatkozásában 5.474.734 forint erejéig vagyonekobbzást rendelt el, elbírálta a magánfelek által bejelentett polgári jogi igényeket, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. február 4. napján jogerős 1.Bf.261/2015/30. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta; a 26 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás büntettként értékelt cselekményeket [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb), bc) pont, (4) bekezdés b) pont] 25 rendbelinek minősítette; a 80 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás büntettként elbírált bűncselekményeket [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb), bc) pontjai, (3) bekezdés b) pont I. fordulat] 75 rendbelinek minősítette; a 27 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás vétségeként elbíralt cselekményeket [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba), bb), bc) alpontja] 26 rendbelinek minősítette. A II. rendű terhelt szabadságvesztés büntetését 7 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás mértékét 8 évre súlyosította, a vagyonekobbzás összegét 5.135.763 forintra leszállította. A magánfelek polgári jogi igényének elbírálásával és a bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezéseket megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő - a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontját és a 649. § (2) bekezdés d) pontját megjelölve - felülvizsgálati indítványt. Indokai szerint a Szarvasi Járásbíróság által kiszabott 7 év 6 hónap szabadságvesztés büntetésről nem volt tudomása, mert az elsőfokú bíróság nem küldte meg neki az ítéletet a lakcímére, ahol lakhelyelhagyási tilalom alatt állt, továbbá a másodfokú eljárás során sem kapott idézést. Hivatkozott arra, hogy az eljárás során nem tett olyan írásbeli nyilatkozatot, miszerint távollétében megtarthatják a tárgyalásokat. Kifogásolta, hogy nem hívták fel a figyelmét arra, hogy távollétében ítéletet is hozhatnak; teljesen elzárták a védekezés lehetőségétől, az utolsó szó jogán sem nyilatkozhatott. Sérelmezte az eljárás kirendelt védő személyét, valamint azt, hogy az írásba foglalt ítéletet sem küldték meg részére. Mindezekre tekintettel a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését kérte.
- [4] A Legfőbb Ügyészség BF.1219/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az iratok között fellelhető a terhelt nyilatkozata, mely szerint nem kíván a tárgyaláson részt venni, ezt követően az eljárás bíróság törvényesen tartott tárgyalást és hozott érdemi határozatot a II. rendű terhelt távollétében. Az is megállapítható, hogy időközben a II. rendű terhelt ismeretlen helyre távozott, ezért a másodfokú bíróság utóbb áttért a távollétes eljárásra, ami szintén törvényesen történt, a II. rendű terhelt részére a határozatokat hirdetményi úton kézbesítették. A terhelt által hivatkozott védekezési jogosultság sérelme pedig nem tartozik az abszolút hatályon kívül helyezési okok közé, ezért az felülvizsgálati eljárás keretében nem kifogásolható. Az ügyész észrevételezte továbbá, hogy a II. rendű terhelt előzetes letartóztatásával kapcsolatban hozott nyomozási bírói határozatok elleni fellebbezéseket elbíráló másodfokú határozatok közül 3 esetben az eljáró bírói tanácsban olyan bíró vett részt, aki utóbb a másodfokú ügydöntő határozatot is meghozta; mivel ezen határozatok és a másodfokú ítélet 2016. november

30-át megelőzően születtek, ezért e körben sem áll fenn abszolút hatályon kívül helyezési ok. Mindezekre tekintettel a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

III.

- [5] A II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálat nem alapos.
- [6] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [7] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- [8] Eszerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát
 - a) joghatóság hiányában,
 - b) magánindítvány, a feljelentés, vagy a legfőbb ügyésznek a 4. § (9) bekezdésében vagy a 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések hiányában,
 - c) nem az arra jogosult által emelt vád alapján,
 - d) a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel, vagy
 - e) súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg.
- [9] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.
- [10] A Be. 870. § (1) bekezdéséből következően az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másképp szabályozza.
- [11] Az 1998. évi XIX. törvény 79. § (3) bekezdése szerint a tárgyalásra szóló idézéssel együtt a bíróság a vádlottat tájékoztathatja arról, hogy a tárgyalás távollétében megtartható, és vele szemben az eljárás befejezhető, ha előzetesen bejelenti, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni.
- [12] A 281. § (9) bekezdése alapján, ha a vádlott előzetesen bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni, a bíróság az eljárást befejezheti, az ügydöntő határozatot a meg nem jelent vádlottal kézbesítés útján, a tárgyaláson jelenlévő védővel kihirdetés útján közli.
- [13] A 70. § (5) bekezdése értelmében pedig az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt részére a hivatalos iratot hirdetményi úton kell kézbesíteni, a hirdetményi kézbesítés esetén a hirdetmény tartalmazza, hogy a címzett az iratot melyik bíróságnál, ügyészségnél, illetve nyomozó hatóságnál veheti át.
- [14] A (6) bekezdése szerint a hirdetményt 15 napra ki kell függeszteni, az azt küldő bíróság, ügyészség, illetve nyomozó hatóság, valamint, ha ilyen van, a címzett utolsó ismert belföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi önkormányzat hirdetőtáblájára. Az iratot a hirdetménynek a bíróságnál történt kifüggesztésétől számított 15. napon kell kézbesítettnek tekinteni.
- [15] A rendelkezésre álló iratokból a következők állapíthatók meg:
 - a II. rendű terhelt jelen ügyben 2012. augusztus 22. napjától 2014. augusztus 14. napjáig előzetes fogvatartásban volt; ezen időszak alatt kitűzött elsőfokú tárgyalási napokra előállítása megtörtént, a tárgyalásokon mind a II. rendű terhelt, mind a védője jelen volt (8.B.95/2013/95., 141., 166., 180., 206. számú tárgyalási jegyzőkönyvek).
 - az elsőfokú bíróság 2014. augusztus 14. napján kelt 206. sorszámú végzésével a II. rendű terhelt előzetes fogvatartását megszüntette, a soron következő tárgyalásra szóban és írásban is szabályszerűen megidézte (8.B.95/2013/206. számú jegyzőkönyv);
 - a 2014. október 30. napján tartott tárgyalásról való távolmaradását a II. rendű terhelt kimentette, a tárgyalás megtartására nem került sor (225. sorszámú jegyzőkönyv).

- az elsőfokú bíróság 232. sorszáma alatti megkeresésével a II. rendű terhelt idézhető lakcímének megállapítása iránt intézkedett, majd a soron következő, 2015. január 22. napján tartott tárgyaláson a II. rendű terhelt szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, védője a tárgyaláson jelen volt (237. sorszámu jegyzőkönyv);
- a bíróság 253. sorszáma alatti intézkedésével a II. rendű terheltet a Be. 279. § (3) bekezdése szerint idézte, 253/I. sorszáma alatt pedig tájékoztatta a II. rendű terheltet egyidejűleg arról, hogy a tárgyalás távollétében megtartható, és vele szemben az eljárás befejezhető, ha előzetesen bejelenti, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni;
- a járásbíróság 2015. március 4. napján kelt átirata az iratok között 256. sorszáma alatt fellelhető, melyen - a név aláírása felett - egyértelműen szerepel a II. rendű terhelt saját kézzel írt nyilatkozata, mely szerint a tárgyaláson nem kíván részt venni;
- ezt követően a bíróság 2015. március 12. napján a II. rendű terhelt távollétében szabályszerűen tartott tárgyalást, majd 2015. március 25-én érdemi elsőfokú határozatot hozott (8.B.95/2013/257., 262. sorszámu jegyzőkönyv).

- [16] A II. rendű terhelt indítványában kifogásolta azt is, hogy részére nem küldték meg az ítéletet sem, továbbá a másodfokú eljárásban sem volt módja részt venni.
 - [17] Az iratok szerint az elsőfokú bíróság 2015. március 25. napján az érdemi ügydöntő határozat hozatalát követően 8.B.95/2013/262. sorszámu végzésével a II. rendű terhelt előzetes letartóztatását elrendelte; az illetékes rendőrkapitányságnak az erről szóló határozatot a II. rendű terhelt részére azonban már azért nem sikerült kézbesítenie, mivel megállapításuk szerint a II. rendű terhelt ismeretlen helyen tartózkodott (8.B.95/2013/271. számú rendőri jelentés); erre tekintettel az elsőfokú ítéletet a bíróság a II. rendű terhelt részére hirdetményi úton kézbesítette.
 - [18] A Gyulai Törvényszék 1.Bf.261/2015. számú iratai alapján megállapítható, hogy az ügyész 24. sorszáma alatti átiratában indítványozta a II. rendű terhelttel szemben az ismeretlen helyen tartózkodó terhelthez vonatkozó szabályok alkalmazását, és a tárgyalás terhelt távollétében történő megtartását, mivel a II. rendű terhelttel szemben kibocsátott elfogatóparancs nem vezetett eredményre. A másodfokú bíróság ezt követően áttért a terhelt távollétében történő eljárás szabályaira, a II. rendű terheltet a 2016. február 4. napján megtartott nyilvános ülésre hirdetményi úton, szabályszerűen megidézte; majd az ügydöntő határozatot szintén hirdetményi úton kézbesítette.
- A II. rendű terhelt védelmében kirendelt védője a tárgyalásokon (nyilvános ülésen) mindvégig jelen volt.
- [19] Mindezekből kitűnően - szemben a II. rendű terhelt indítványában foglaltakkal - az eljáró bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja [miként az 1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdés II/d) pontja] szerinti eljárási szabálysértést nem vétett.
 - [20] A Be. 649. § (2) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt ún. relatív eljárási szabálysértések esetén nem teszi lehetővé a felülvizsgálatot. Az indítványnak a kirendelt védő személyével, a terhelt védekezési jogának miként érvényesülésével kapcsolatos kifogásai ezért felülvizsgálat alapjául nem szolgálhatnak.
 - [21] A Be. 869. § (1) bekezdése szerint a 14. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazása során a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bíró a 2016. november 30. után indult büntetőeljárásokban minősül kizártnak.
 - [22] A II. rendű terhelt előzetes letartóztatásával kapcsolatban hozott nyomozási bírói határozatok elleni fellebbezéseket elbíráló másodfokú határozatok közül - amint arra a Legfőbb Ügyészség átiratában helytállóan hivatkozott - három esetben állapítható meg, hogy az eljáró bírói tanácsban olyan bíró vett részt, aki utóbb a másodfokú ügydöntő határozat meghozatalában is részt vett (1.Bnyf.252/2012/3. számú, 9.Bnyf.19/2013. számú, 1.Bnyf.54/2013/3. számú végzés). E határozatok 2012. szeptember 4. napján, 2013. január 8. napján, 2013. március 6. napján születtek, miként a 2016. február 4. napján meghozott másodfokú ítélet is, ily módon a másodfokú határozat meghozatala kapcsán a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési

ok fel sem merülhet.

- [23] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [24] Ekként a Kúria a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta; a büntügyi költség viseléséről pedig a Be. 664. § (1) bekezdés záró fordulata szerint rendelkezett.

IV.

- [25] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [26] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. február 12.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ